

ÖREBRO

Minnesanteckningar Dialogforum, digitalt möte, 2021-05-25

Närvarande via Teams: Tommy Aldergrim, Henrik Andersson, Camilla Brehmer Trumö, Linda Eriksson, Lise Frederiksen Bach, Risto Hurskainen, John Johansson, Marlene Jörhag, Ulf Lindin, Jimmy Nordengren, Maria Nyström, Lovisa Strand, Karolina Wallström, Martha Wicklund, romska företrädare, sverigefinska företrädare, teckenspråkiga företrädare, teckenspråkstolkare

Jimmy Nordengren hälsade välkomna

Ordförande Jimmy Nordengren hälsade deltagarna välkomna. Han presenterade sig och berättade att han har övergripande ansvar för kommunens hållbarhetsarbete, där arbetet kring nationella minoriteter och de nationella minoritetsspråken ingår.

Dagordningen

Lovisa Strand presenterade dagordningen för kvällen och gav också en tillbakablick på vad som hänt under våren. Hon berättade om den romska nationaldagen som fyllde 50 år den 8 april och att den firades pandemisäkert. Teckenspråket, som tidigare sågs som ett kommunikationsverktyg, firar 40 år i maj som språk. Demokratin fyller 100 år med utgångspunkt från det första allmänna val 1921 där kvinnor och män hade rösträtt. Örebro kommun har under maj anordnat MR-frukostar (MR står för mänskliga rättigheter) och MR-luncher med olika teman. I september kommer en demokratistuga till Örebro.

Politikerna har antagit en avsiktsförklaring för Europas teckenspråkshuvudstad. Avsiktsförklaringen antogs den 11 maj i KSU där Jimmy Nordengren är ordförande.

Vi återkommer i höst till det uppföljningsdokument där vi redovisar arbetet med nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Gemensamt tema: Vaccin och testning.

Lovisa Strand och Tommy Aldergrim informerade om testning av och vaccination mot covid-19. De gav en övergripande lägesbild om Örebro län och Örebro kommun och informerade bland annat om möjligheten att hämta ett testkit för egenprovtagning på någon av vårdcentralerna. Det

finns en instruktionsfilm om detta på 1177.se. Den som reser kollektivt kan resa kostnadsfritt till vaccinationsmottagningen. Sammanfattningsvis gäller det att hålla ut ett tag till.

Vidare gav de information om vaccin och biverkningar, om preliminär tidsplan för fas 4 i vaccinationen och att det är viktigt att värja sig mot desinformation kring pandemin och vaccinationen.

Ambassadörskapet lyftes också fram. Syftet med ambassadörskapet är att informera och skapa större kännedom om vaccinering så att flera kan känna sig trygga och ta välinformerade beslut.

En romsk företrädare i Dialogforum håller på att utbilda sig till ambassadör. På nästa möte kommer företrädaren att berätta hur det har gått med insatsen.

Deltagarna i Dialogforum uppmanades att besöka 1177.se, Region Örebro, och se information som uppdateras där på fredagar.

Se den bifogade Powerpoint-presentationen för fullständig information. Om deltagarna undrar något, går det bra att skicka e-post till Lovisa eller Tommy. De kan ta fram information och återkomma.

Bikupor

Efter en paus delades deltagarna in i grupper för att diskutera följande teman:

Romer – lokaler

Sverigefinnar – äldreomsorg

Teckenspråkiga – fritidsgårdsverksamhet

Gruppernas redogörelser för vad bikuporna handlat om

Romska företrädarna:

Behovet av lokaler diskuterades. Det finns ett pausat uppdrag i kommunen kring nyttjande av redan befintliga lokaler som till exempel skolor. Uppdraget har precis återupptagits och eventuellt kommer vi att kunna diskutera detta mer ordentligt under något av höstens möten. Henrik Andersson var inbjuden som gäst för att prata om vilka möjligheter som kan finnas i Kulturkvarteret. Dels finns lokaler att hyra för 200 kr/timme, och dels finns scener att hyra. Det går att boka in sig under en hel termin och det går bra att kontakta Henrik för att anmäla intresse eller för att få veta mer. De romska företrädarna såg flera möjligheter öppna sig och de kommer att fortsätta samtalen med Henrik.

Kulturkvarteret invigs under hösten och ingen verksamhet är ännu igång, men tanken är att det ska finnas olika kulturyttringar, samtal och diskussioner – och att föreningar har sina möten i lokalerna. Kulturkvarteret kommer att inrymma stadsbiblioteket och läns museet och det ska vara ett hus där alla är välkomna.

De teckenspråkiga företrädarna:

Behovet av fritidsgårdar för hörselskadade barn och ungdomar diskuterades. Fritte är den enda fritidsgård i denna kategori. Den har varit öppet en dag i veckan, men nyligen utökades tiden till

två gånger/vecka. Deltagarna i bikupan konstaterade att det är viktigt att personalen är teckenspråkig och att barn och ungdomar kan identifiera sig med varandra och använda sitt eget språk. Det finns ett stort behov av en samlingspunkt fler än två gånger/vecka. Detta förutsätter politisk vilja, utökade resurser och att lokalbehovet tillgodoses. Det finns planer på att utöka till tre gånger/vecka och att utöka tjänsten. Deltagarna i bikupan efterfrågade en permanent lösning.

Det framkom förslag i bikupan om att kommunen skulle kunna samverka med Birgittaskolan – en skola för döva och hörselskadade barn – och starta en fritidsklubb för att inrikta sig på de yngre barnen. Samverkan kan också ske mellan Örebro kommun, Universitetet, Region Örebro län och specialpedagogiska skolmyndigheten. Det finns möjlighet att söka bidrag via samordningsförbundet Finsam, ESF (Europeiska sociala fonden) eller Allmänna arvsfonden. IOP – idéburet operativt partnerskap – är ytterligare en möjlighet där Örebro kommun och civilsamhället kan samverka.

De sverigefinska företrädarna:

Behovet av finskspråkig personal inom vård och omsorg diskuterades. De sverigefinska företrädarna hade en avvikande bild av hur många finskspråkiga medarbetare som tjänstgör på Löwenhjemska jämfört med de uppgifter tjänstepersonerna presenterade.

När det gäller antalet medarbetare inom vård och omsorg som talar något av de tre nationella minoritetsspråken som är företrädare i Dialogforum ser den aktuella statistiken ut på följande sätt:

Teckenspråkiga: 25 medarbetare på 13 vård- och omsorgsboenden.

Finskspråkiga: 14 medarbetare på sex vård- och omsorgsboenden.

Romani: två medarbetare på två vård- och omsorgsboenden.

Inom ramen för äldreomsorgslyftet satsar Örebro kommun på att utbilda utbildad personal att bli vårdpersonal. Hos en del av personalen är kunskaperna i svenska bristfälliga, och där behöver insatser göras. Inom äldreomsorgslyftet ges också finskspråkig personal, som kanske inte alltid är bekväm med sina kunskaper i finska, tillfälle att förkovra sig i språket.

Avslutningsvis konstaterades i bikupan att Löwenhjemska arbetar med att skapa en meningsfull vardag för de boende, där musik, sång och glädje är viktiga inslag.

Övriga frågor

Nästa Dialogforum äger rum den 9 september 2021 klockan 17.00-19.00. Respektive språkgrupp kommer att kontaktas separat kring de önskemål som finns kring gemensamt tema och tema i respektive bikupa. Temat i bikupan kan också vara en uppföljning av tidigare teman.

Ett förslag är att förlägga nästa Dialogforum i september till Kulturkvarteret, under förutsättning att det går att träffas fysiskt. Det gemensamma temat skulle i så fall vara att göra en rundvandring där.

Om de nationella minoriteternas företrädare anser det intressant skulle vi kunna ha ett öppet möte en gång per år. Till det mötet kunde man bjuda in brett bland språkgrupperna och sprida information till en större krets av personer.

Henrik Andersson, Kulturkvarteret, uppmanade deltagarna att sprida information i sina kanaler om att Kulturkvarteret invigs den 2 oktober och att dess uppdrag är att vara ett hus för hela Örebro. Det ska vara möjligt för föreningar att boka in sig i lokalerna.

Henrik Andersson svarar gärna på eventuella frågor – hans mailadress: henrik.andersson@orebro.se.

Kommunalrådet John Johansson upplyste att beroende på vilket område inom kommunens verksamhet som Dialogforum önskar samtala kring framöver, så kan politiker från de aktuella områdena bjudas in till Dialogforum. Därför är det bra om politikerna har möjlighet att förbereda sig genom att få frågor från språkgrupperna i förväg.

Avslutning

Jimmy Nordengren framförde ett tack till alla som deltagit i kvällens Dialogforum.

Nästa Dialogforum är den 9 september kl 17-19.

Muistiinpanot, Dialogifoorumi, digitaalinen etäpalaveri, 25.5.2021

Läsnä Teams'in välityksellä: Tommy Aldergrim, Henrik Andersson, Camilla Brehmer Trumö, Linda Eriksson, Lise Frederiksen Bach, Risto Hurskainen, John Johansson, Marlene Jörhag, Ulf Lindin, Jimmy Nordengren, Maria Nyström, Lovisa Strand, Karolina Wallström, Martha Wicklund, romanien edustajat, ruotsinsuomalaiset edustajat, viittomakielisten edustajat, viittomakielen tulkit

Jimmy Nordengren toivotti tervetulleeksi

Puheenjohtaja Jimmy Nordengren toivotti osanottajat tervetulleiksi. Hän esitteli itsensä ja sanoi, että hänellä on kokonaisvastuu kunnan kestävän kehityksen työstä, johon sisältyy vähemmistöihin ja kansallisiin vähemmistökieliin kohdistuva työ.

Esityslista

Lovisa Strand esitteli illan esityslistan ja antoi myös katsauksen kevään tapahtumiin. Hän kertoi romanien kansallispäivästä, joka täytti 50 vuotta 8. huhtikuuta, ja että päivää vietettiin turvallisesti pandemiaan nähden. Viittomakieli, jota aiemmin pidettiin viestintävälteenä, viettää toukokuussa kieliasemansa 40-vuotisjuhlaa. Demokratia täyttää 100 vuotta, perustuen ensimmäisiin yleisiin vaaleihin vuonna 1921, joissa naisilla ja miehillä oli äänioikeus. Toukokuun aikana Örebron kunta on järjestänyt MR-aamiaisia (MR tarkoittaa ihmisoikeuksia) ja MR-lounaita eri aiheilla. Örebrohun saapuu syyskuussa demokratiamökki.

Poliitikot ovat hyväksyneet aiesopimuksen Euroopan viittomakielen pääkaupungista. Aiesopimus hyväksyttiin 11. toukokuuta KSU: ssa (kunnanhallituksen valiokunnassa), jonka puheenjohtajana toimii Jimmy Nordengren.

Tänä syksynä palataan seuranta-asiakirjaan, jossa raportoidaan työstä kansallisten vähemmistöjen ja vähemmistökielten edestä.

Yhteinen teema: Rokotteet ja testaus

Lovisa Strand ja Tommy Aldergrim kertoivat testauksesta ja rokottamisesta covid-19:a vastaan. He antoivat kokonaiskuvan Örebron läänin ja Örebron kunnan tilanteesta ja kertoivat muun muassa mahdollisuudesta hankkia testipaketti henkilökohtaista näytteenottoa varten terveyskeskuksesta. Tästä on opetusvideo osoitteessa 1177.se. Julkisilla kulkuneuvoilla matkustavat saavat matkustaa ilmaiseksi rokotusklinikalle. Yhteenvetona voidaan todeta, että on tärkeää pyhyä vahvana vielä jonkin aikaa.

Lisäksi he antoivat tietoja rokotteista ja sivuvaikutuksista, rokotuksen 4. vaiheen alustavasta aikataulusta ja siitä, että on tärkeää välttää väärää tietoa pandemiasta ja rokotuksista.

Lähettilästyötä korostettiin myös. Lähettilästyön tarkoituksena on tiedottaa rokotuksista ja lisätä niiden tuntemusta, jotta useammat ihmiset voisivat tuntea olonsa turvalliseksi ja tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

Romanien edustaja Dialogifoorumissa osallistuu koulutukseen lähettilääksi. Seuraavassa kokouksessa edustaja kertoo, miten tukitoimet lähettiläänä ovat sujuneet.

Dialogifoorumin osallistujia kehoitettiin käymään 1177.se Region Örebron sivulla, ja katsomaan siellä perjantaisin päivitettäviä tietoja.

Katso täydelliset tiedot oheisesta Powerpoint-esityksestä. Jos osallistujilla on kysyttävää, voi lähettää sähköpostia Lovisalle tai Tommylle. He voivat hakea tietoja ja palata asiaan.

Mehiläispesät

Tauon jälkeen osallistujat jaettiin ryhmiin keskustelemaan seuraavista aiheista:

Romanit – tilat

Ruotsinsuomalaiset – vanhusten hoito

Viittomakieliset – vapaa-aika

Ryhmien kertomukset pesistä

Romanien edustajat:

Keskustelua käytiin tilojen tarpeesta. Kunnassa on keskeytetty toimeksianto joka koskee nykyisten tilojen, kuten koulujen, käyttöä. Toimeksianto on juuri jälleen aloitettu ja voimme ehkä keskustella asiasta paremmin yhdessä syksyn kokouksessa. Henrik Andersson oli kutsuttu kertomaan Kulttuurikorttelissa tarjottavista mahdollisuuksista. Huoneita on vuokrattavissa hintaan 200 kruunua/tunti, ja lavatilaa on myös vuokrattavissa. Voi varata koko lukukauden ja on mahdollista ottaa yhteyttä Henrikiin ilmoittaaksensa kiinnostuksen tai saadaksensa lisätietoja. Romanien edustajat näkivät usean mahdollisuuden avautuvan ja he jatkavat neuvotteluja Henrikin kanssa.

Kulttuurikortteli vihitään käyttöön syksyllä. Toiminta ei ole vielä käynnissä, mutta tarkoituksena on, että sinne järjestetään erilaisia kulttuuritapahtumia ja keskusteluja – ja että järjestöt pitävät palaverinsa tiloissa. Kulttuurikortteliin sijoitetaan kaupunginkirjasto ja läänimuseo. Se on tarkoitettu taloksi, johon kaikki ovat tervetulleita.

Viittomakielen edustajat:

Mehiläispesään osallistuvat keskustelivat kuulovammaisten lasten ja nuorten nuorisotalon tarpeesta. Fritte on ainoa nuorisotalo tässä kategoriassa. Se on ollut avoinna yhtenä päivänä viikossa, mutta äskettäin aukioloaika muutettiin kahdeksi päiväksi viikossa. Mehiläispesän osallistujat totesivat, että on tärkeää, että henkilökunta on viittomakielinen ja että lapsille ja nuorille tarjotaan samaistumismahdollisuus ja tilaisuus käyttää omaa kieltään. Tapaamispaikasta on tarvetta useammin kuin kahdesti viikossa. Tämä edellyttää poliittista tahtoa, resurssien lisäämistä ja että tarjotaan tiloja tarpeen mukaan. Palvelua on tarkoitus laajentaa tarjottavaksi kolme kertaa viikossa. Osallistujat vaativat pysyvää ratkaisua.

Osallistajat esittivät ehdotuksia siitä, että kunta voisi tehdä yhteistyötä Birgittaskolanin kanssa – kuurojen ja kuulovammaisten lasten koulun kanssa – ja perustaa vapaa-ajanklubin jonka kohderyhmä olisi nuoremmat lapset. Yhteistyötä voidaan tehdä myös Örebron kunnan, yliopiston, Örebron läänin alueen ja erityiskoulujen viranomaisen välillä. Apurahaa voi hakea koordinoivan yhdistys Finsamin, ESF: n (Euroopan sosiaalirahasto) tai yleisen perintörahaston kautta. IOP – ideavetoinen operatiivinen kumppanuus – on toinen mahdollisuus, jossa Örebron kunta ja kansalaisyhteiskunta voivat olla yhteistyössä.

Ruotsinsuomalaiset edustajat:

Mehiläispesässä keskusteltiin suomenkielisen henkilöstön tarpeesta hoito- ja hoivapuolella. Ruotsinsuomalaisilla edustajilla oli erilainen käsitys siitä, kuinka monta suomenkielistä työntekijää työskentelee Löwenhjelmsskassa verrattuna virkamiesten esittämiin tietoihin.

Nykyisten tilastojen mukaan hoidossa ja hoivassa työskentelevien työntekijöiden lukumäärä, jotka puhuvat jotakuta Dialogifoorumissa edustetuista vähemmistökielistä, on seuraava:

Viittomakielistä henkilökuntaa: 25 työntekijää 13 hoito- ja hoitokodissa.

Suomenkielistä henkilökuntaa: 14 työntekijää kuudessa hoito- ja hoitokodissa.

Romanikielistä henkilökuntaa: kaksi työntekijää kahdessa hoito- ja hoitokodissa.

Örebron kunta investoi *Äldreomsorgslyftet*-nimisen, vanhusten hoidon edistämiseen tähtäävän hankkeen puitteissa kouluttamattoman henkilöstön kouluttamiseen hoitohenkilökunnaksi. Osalla henkilökunnasta ei ole ruotsin kielen taitoa, ja siksi kielitaidon parantaminen on tarpeen. Myös suomenkieliselle henkilökunnalle, joka ei aina ole tyytyväinen suomen taitoonsa, annetaan hankkeessa mahdollisuus parantaa kielitaitoaan.

Lopuksi pesässä todettiin, että Löwenhjelmsska pyrkii luomaan asukkaille mielekkään arjen, jossa musiikki, laulu ja ilo ovat tärkeitä rakenneseosia.

Muut kysymykset

Seuraava Dialogifoorumi järjestetään 9. syyskuuta 2021 klo 17.00–19.00. Jokaiseen kieliryhmään otetaan erikseen yhteyttä yhteisen teeman ja mehiläispesässä käsiteltävän teeman suhteen. Mehiläispesän teema voi olla myös jatkoa aikaisemmille aiheille.

Ehdotus: seuraava Dialogifoorumi syyskuussa sijoitetaan Kulttuurikortteliin edellyttäen, että on mahdollista tavata fyysisesti. Yhteinen teemamme voisi siinä tapauksessa olla yhteinen kierros talossa.

Jos kansallisten vähemmistöjen edustajat pitävät asiaa mielenkiintoisena, voimme järjestää avoimen kokouksen kerran vuodessa. Tähän kokoukseen voisi kutsua laajalti kieliryhmiä ja levittää tietoa suuremmalle joukolle.

Henrik Andersson, Kulturkvarteret, kehotti osallistujia levittämään yhteyksiensä kautta tietoa siitä, että Kulturkvarteret/Kulttuurikortteli vihitään käyttöön 2. lokakuuta ja että sen tehtävänä on olla talo koko Örebrolle. Yhdistyksillä on mahdollisuus varata tiloja.

Henrik Andersson vastaa mielellään kaikkiin kysymyksiin – hänen sähköpostiosoitteensa: henrik.andersson@orebro.se.

Kunnanneuvos John Johansson totesi, että riippuen siitä, mistä kunnan toiminnasta Dialogifoorumissa halutaan keskustella tulevaisuudessa, niin asiaankuuluvien alueiden poliitikot voidaan kutsua Dialogifoorumiin. Siksi on hyvä, jos poliitikoilla olisi mahdollisuus valmistautua saamalla kysymyksiä kieliryhmiltä etukäteen.

Kokous päätettiin

Jimmy Nordengren kiitti kaikkia, jotka osallistuivat tämän illan Dialogifoorumiin.

Seuraava Dialogifoorumi on 9. syyskuuta klo 17-19.